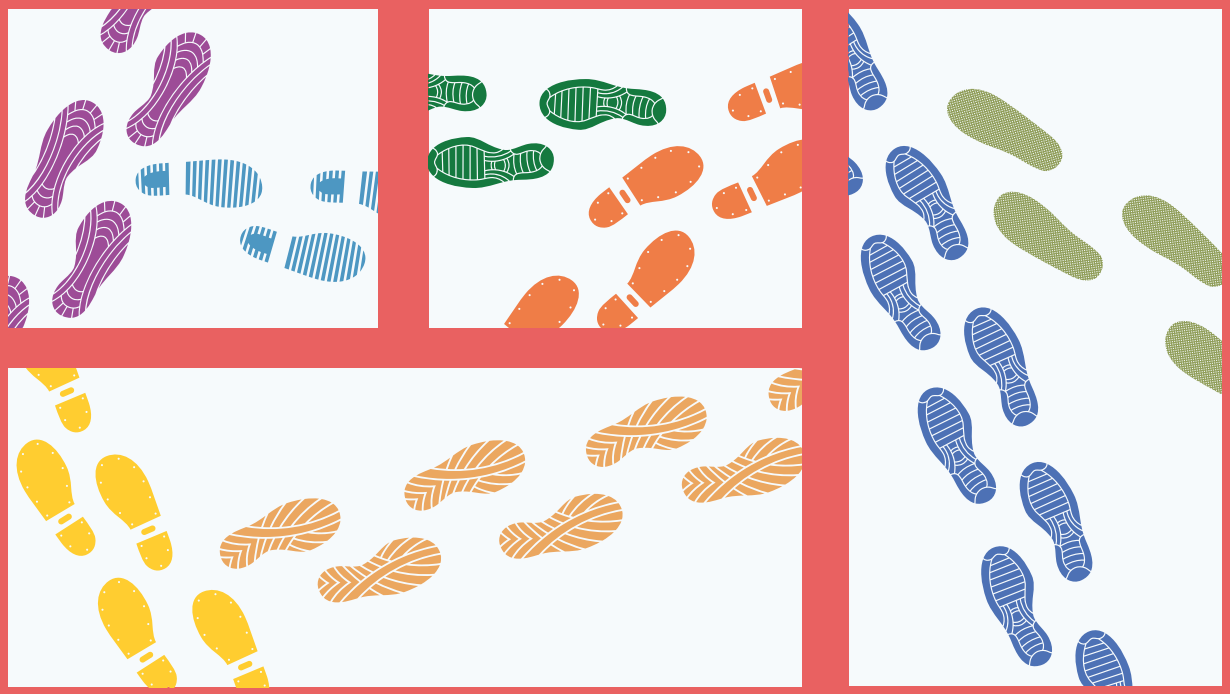
Nº 3

CONSTRUINT COMUNITAT DES DE L'ACCIÓ

PUBLICACIÓ Nº 3

Actuant en col·lectiu.
Eines per al desenvolupament d'accions comunitàries.

Ajuntament de L'Hospitalet

Edició: Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
Autoria: La Perifèrica. Solucions socials i educatives.
Desembre, 2025.

CC BY-NC 4.0

Llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial 4.0 Internacional. Aquesta llicència requereix que els reutilitzadors donin crèdit al creador. Permet que els reutilitzadors distribueixin, remesclin, adaptin i desenvolupin el material en qualsevol mitjà o format, només per a finalitats no comercials.

ÍNDEX

1. Posa't en acció 3
- Et trobes en alguna d'aquestes situacions? 3
- Què entenem per Acció Comunitària? 3
- Una col·lecció en quatre volums? 4
- Com llegir aquesta publicació? 4

2. Els passos i les eines 7
- Pas 1. Definició dels objectius 7
- Pas 2. La veu de la ciutadania en l'acció 7
- Pas 3. El disseny de tallers, jornades i plans. 8
- Pas 4. La comunicació estratègica 8
- Pas 5. Cuidar per sostenir 9

3. Els elements transversals 9
- Adaptació per al món digital 9
- La facilitació gràfica 9
- El seguiment i l'avaluació 9
- El rol professional 9

1. Posa't en acció

Aquest tercer volum de la col·lecció *Construint comunitat des de l'acció* dona continuïtat a l'acompanyament de professionals de l'administració i d'entitats en el procés de conèixer, comprendre i enfortir les comunitats de l'Hospitalet de Llobregat.

Amb el nom «Actuant en col·lectiu», aquesta tercera publicació s'endinsa en la fase d'execució, en la qual es plantegen activitats, dinàmiques i tècniques per portar a terme les accions planificades, garantint que es desenvolupin amb la participació diversa i activa de la comunitat.

Et trobes en alguna d'aquestes situacions?

Aquesta publicació és per a tu si et sents identificat o identificada amb algunes d'aquestes preguntes:

- **Ja has fet la prospecció i planificació, i ara et preguntes com posar en marxa i dinamitzar les accions?**
- **Vols executar un projecte garantint la coherència amb les fases prèvies i amb el context comunitari?**
- **Tens ganes d'impulsar accions assegurant que la veu de la ciutadania en formi part?**
- **Has rebut l'encàrrec de dinamitzar la fase d'execució d'un procés comunitari i cerques eines per fer-ho amb sentit?**

Què entenem per Acció Comunitària?

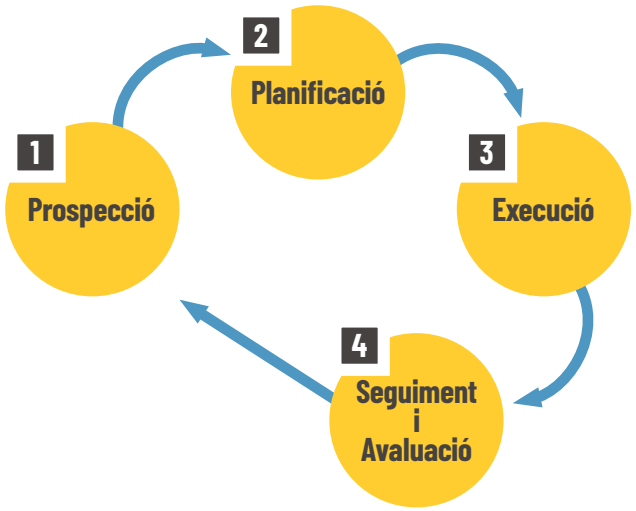
> **"És una manera de treballar col·laborativament amb la gent del barri o de la ciutat per crear un entorn més just i amb més oportunitats per a tothom."**

La idea és que persones, associacions i serveis locals d'un entorn proper s'ajudin mútuament per reduir desigualtats i millorar la vida de la comunitat. Aquesta acció es fa a través de projectes on tothom pot participar i opinar, ja que es promou que cadascú tingui veu i que entre totes les persones es prenguin decisions importants per al seu futur i el del seu entorn.

Aquesta manera de treballar es basa en els Plans d'Acció Comunitària Inclusiva impulsats per la Generalitat de Catalunya i adoptats per l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat. Si vols aprofundir en els conceptes relacionats amb l'acció comunitària, alguns dels quals trobaràs en aquesta col·lecció, et recomanem aquest glossari elaborat per la Generalitat de Catalunya.

Una col·lecció en quatre volums?

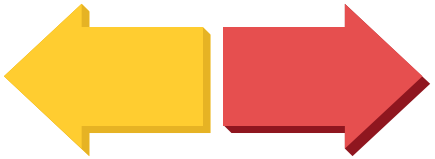
La col·lecció, estructurada en quatre volums, ofereix un camí metodològic per guiar els professionals en cadascuna de les fases fonamentals de l'acció comunitària:

Els quatre volums estan emmarcats en el desplegament del Pla Local d'Acció Comunitària (PLACI) a L'Hospitalet de Llobregat. Aquest té com a finalitat enfortir els vincles comunitaris i reduir les desigualtats, dinamitzant la inclusió social i la qualitat de vida dels habitants a partir de promoure una metodologia de treball col·lectiu. Alhora, pretén aportar eines pràctiques i generar un relat compartit en l'àmbit comunitari de la ciutat.

Com llegir aquesta publicació?

Lectura seqüencial,
seguint cada pas de la prospecció comunitària.

Consultar directament
el punt que necessitis en funció de la teva situació o objectius concrets.

En l'apartat Els passos i les eines trobaràs una breu descripció i fitxes pràctiques que ofereixen eines, exemples i consells útils per donar-te solucions ràpides i directes. Així, descobriràs la creació del clima del grup, com enfocar una mirada comuna, com traçar un camí col·lectiu, com cuidar el grup i com pensar sobre la participació que es porta a terme.

Així mateix, en l'apartat de Els elements transversals trobaràs una sèrie de materials per facilitar el desenvolupament i l'execució d'accions comunitàries a partir de l'adaptació de tècniques al món digital, la utilització de la facilitació gràfica, preguntes pel seguiment i l'avaluació i la reflexió sobre el rol professional.

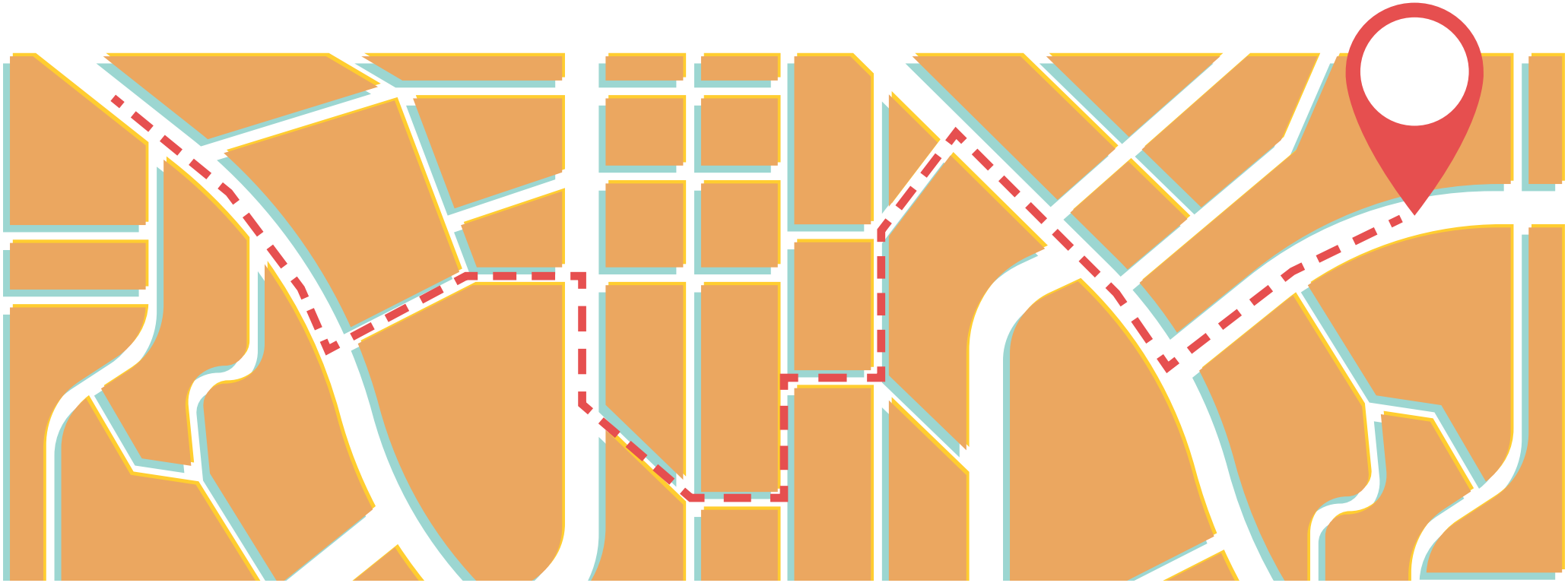
> **A continuació pots veure un resum dels 5 passos, les eines i els elements transversals que et proposem per a passar a l'acció i fer la planificació.**

Els passos i les eines:

PAS	VES	DESCRIPCIÓ	EINES
1. Creant el clima		Facilita l'acollida, la coneixença i la creació de bon clima al començament d'una sessió o procés.	▪ Activitats de conversa i jocs corporals per trencar el gel (*icebreakings*) ▪ Activitats lúdiques per presentar-se ▪ Activitats amb cartes inspiradores per reflexionar ▪ Activitats amb *Story Cubs* per fomentar la creativitat
2. Enfocant una mirada comuna		Analitza i compren la realitat, expressa visions diverses i implica a les persones des dels seus sabers i punts de vista.	▪ Activitats per analitzar i comprendre la realitat ▪ Activitats per expressar diferents visions
3. Traçant el camí col·lectiu		Converteix la visió en acció, prioritza idees i planifica els següents passos del procés.	▪ Activitats per prioritzar i prendre decisions compartides ▪ Activitats per definir les accions
4. Cuidant el grup		Cuida el grup, preveu possibles malestars i sosté els processos col·lectius.	▪ Activitats per a un bon funcionament del grup ▪ Activitats per a explorar els rols de poder i privilegis: la interseccionalitat
5. Caminant en la participació		Reflexiona sobre com es participa i treballa tant el funcionament de les reunions com en la distribució de la paraula.	▪ Activitats per a pensar com participem

Els elements transversals

ELEMENTS TRANSVERSALS	VES	DESCRIPCIÓ	EINES
Adaptació per al món digital		Inclou eines digitals que permeten traslladar dinàmiques participatives al format en línia.	▪ Recull d'eines digitals
La facilitació gràfica		Disposa de la descripció i exemples de facilitacions visuals i creatives.	▪ Descripció i exemples de facilitacions
El seguiment i l'avaluació		Inclou preguntes per avaluar si s'han assolit les fites establertes.	▪ Exemples de preguntes
El rol professional		Reflexiona sobre el paper, les funcions i les responsabilitats del professional en l'aplicació d'activitats des d'una lògica de participació diversa.	▪ Recursos per descriure el rol

2. Els passos i les eines

Aquest apartat està pensat per oferir-te, de manera clara i ordenada, els passos que has de tenir en compte per a desenvolupar i executar una acció comunitària.

Podràs llegir-lo de forma seqüencial o anar directament al pas que t'interessi segons el moment i les necessitats del teu projecte. Per exemple, si només necessites crear un bon clima, o tenir cura del grup o bé pensar sobre com participem, podràs saltar directament a la secció específica on es descriu el pas detalladament.

Pas 1. Creant el clima

Aquest pas recull diferents propostes lúdiques per afavorir l'acollida, la coneixença i la creació de bon clima al començament d'una sessió o procés.

- **Activitats de conversa i jocs corporals per trencar el gel (*icebreakings*)**

  En aquesta eina pots trobar activitats breus i lúdiques que ajuden a crear un bon ambient i activar el grup. Algunes són parlades i altres fan servir el cos.

  Accedeix a l'eina

- **Activitats lúdiques per presentar-se**

  En aquesta fitxa pots trobar activitats per presentar-se i crear un ambient càlid: targetes de presentació, dues veritats i una mentida i presentació invertida.

  Accedeix a l'eina

- **Activitats amb cartes inspiradores per reflexionar**

  En aquesta fitxa pots explorar diverses propostes de cartes que utilitzen les imatges per fomentar la reflexió personal i compartida dins del grup.

  Accedeix a l'eina

- **Activitats amb *Story Cubs* per fomentar la creativitat**

  En aquest document pots descobrir un joc de daus que serveix per despertar la imaginació i generar connexions dins el grup.

  Accedeix a l'eina

Pas 2. Enfocant una mirada comuna

Aquest pas recull un ventall d'activitats per ajudar els grups a analitzar i comprendre la realitat així com per a expressar visions diverses, facilitant la implicació de totes les persones i fent valdre els seus sabers, talents, emocions i punts de vista.

- **Activitats per analitzar i comprendre la realitat**

  En aquest document pots conèixer tres activitats visuals i participatives per a analitzar i comprendre la realitat: pluja d'idees (*brainstorming*), arbre de problemes i el diagrama d'Ishikawa (espina de peix).

  Accedeix a l'eina

- **Activitats per expressar diferents visions**

  En aquesta fitxa pots trobar quatre activitats per expressar visions diverses i afavorir la convivència i el reconeixement mutu dins del grup: *Phillips 66*, baròmetre, perspectives i mirades i *photovoice*.

  Accedeix a l'eina

Tornar al quadre
Els passos i les eines

Pas 3. Traçant el camí col·lectiu

Aquest pas recull eines per convertir la visió en acció, prioritzant idees i planificant els següents passos del procés, tot estructurant de manera concreta, creativa i participativa el camí col·lectiu a seguir.

- **Activitats per prioritzar i prendre decisions compartides**

  En aquesta fitxa pots consultar tres activitats que faciliten la presa de decisions compartides: la priorització de propostes, la matriu reflexiva i el quadre de potencial.

  Accedeix a l'eina

- **Activitats per definir les accions**

  En aquest document pots trobar dues activitats per definir les accions de manera col·lectiva: el viatge i les nou preguntes.

  Accedeix a l'eina

Pas 4. Cuidant el grup

Aquest pas recull eines per cuidar el grup, prevenir possibles malestars i sostenir els processos col·lectius tot treballant relacions cooperatives, respectuoses i conscients.

- **Activitats per a un bon funcionament del grup**

  En aquesta fitxa pots explorar tres activitats per afavorir un clima de cures i respecte en el grup: els cercles de paraula, la carta de sentiments i necessitats i la torre més alta.

  Accedeix a l'eina

- **Activitats per a explorar els rols de poder i privilegis: la interseccionalitat**

  En aquesta eina pots trobar tres activitats per a fomentar un espai més inclusiu i curós amb les desigualtats: la flor del poder, la caminata del privilegi i el *relief maps*.

  Accedeix a l'eina

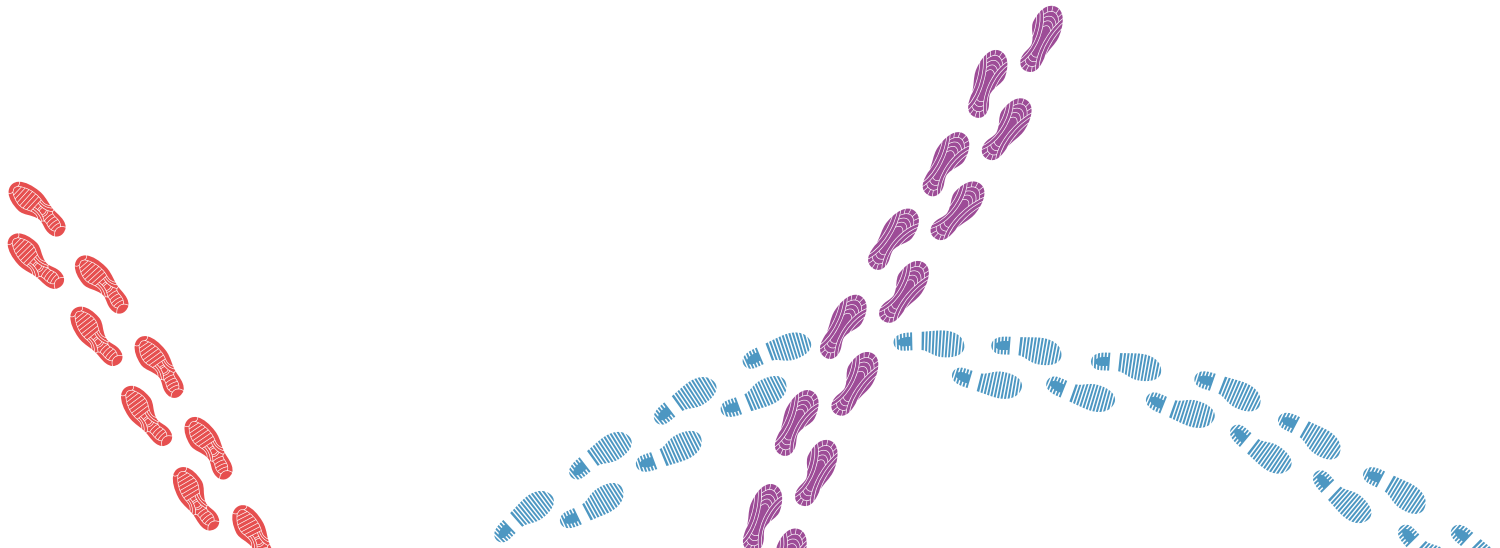
Pas 5. Caminant en la participació

Aquest pas se centra a aprofundir en com es participa a través de propostes senzilles, adaptables i útils per treballar tant el funcionament de les reunions com la distribució de la paraula.

- **Activitats per a pensar com participem**

  En aquest document pots consultar tres activitats per revisar i enfortir la participació interna d'un grup: polaritats, peixera i com participo jo?

  Accedeix a l'eina

Tornar al quadre
Els passos i les eines

3. Els elements transversals

En aquesta tercera part de la publicació, trobaràs una sèrie de materials per facilitar el desenvolupament i execució de les teves accions comunitàries.

L'objectiu és posar al teu abast eines i recursos que t'ajudin a aplicar de manera pràctica els passos descrits anteriorment, optimitzant el desenvolupament i seguiment de cada pas.

Adaptació per al món digital

Es tracta d'aprofitar plataformes digitals que faciliten la interacció, la creativitat i la construcció col·lectiva. Les eines digitals poden enriquir el procés i donar veu a totes les persones.

- **Recull d'eines digitals**

  En aquesta fitxa trobaràs un recull d'eines digitals que permeten traslladar dinàmiques participatives al format en línia de manera senzilla i efectiva.

  Accedeix a l'eina

El seguiment i l'avaluació

Es tracta de dissenyar preguntes que ens ajudin a valorar com s'estan desenvolupant les activitats que portem a terme. Aquestes preguntes poden adaptar-se a diferents moments del procés i es complementen amb la quarta publicació de la col·lecció, dedicada íntegrament a l'avaluació.

- **Exemples de preguntes**

  En aquesta fitxa trobaràs dues propostes per avaluar si s'han assolit les fites establertes o bé a través de preguntes per valorar o bé utilitzant l'opció "Sabrem que ha funcionat quan: ___"

  Accedeix a l'eina

La facilitació gràfica

Es tracta de recollir, en temps real i de manera organitzada, els elements clau d'un debat o sessió participativa.

- **Descripció i exemples de facilitacions**

  Aquí trobaràs una descripció de la tècnica i un recull de relatories gràfiques reals que mostren el que ha passat en diferents jornades comunitàries.

  Accedeix a l'eina

El rol professional

Aquest apartat convida a reflexionar i definir quin ha de ser el paper de la persona professional en l'aplicació d'activitats, tècniques i dinàmiques. Es tracta de clarificar les seves funcions, responsabilitats i l'enfocament des del qual desenvolupa la seva tasca, promovent una actitud facilitadora, oberta i corresponsable.

- **Recursos per descriure el rol**

  En aquesta fitxa trobaràs eines i materials per reflexionar sobre les funcions, responsabilitats i posició de la professional en l'aplicació de tècniques i dinàmiques des d'una lògica de participació diversa.

  Accedeix a l'eina

Tornar al quadre
Els elements transversals

Si vols profunditzar en alguns dels temes, si tens dubtes o vols un suport per activar alguna acció comunitària pots contactar amb l'equip del PLACI de l'Hospitalet:

bs-placi@l-h.cat

CONSTRUINT COMUNITAT DES DE L'ACCIÓ

PUBLICACIÓ Nº 3

Actuant en col·lectiu.
Eines per al desenvolupament
d'accions comunitàries

Generalitat de Catalunya | Ajuntament de L'Hospitalet